

สวค. 40/17
วันที่ 19/12/2553
เวลา 11.05
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 491
วันที่ 4 ส.ค. 2554 เวลา 15.53

ที่ สศ ๐๐๐๑/๐๗๕

สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๒๔ อาคารพญาไทพลาซ่า ชั้น ๒๗ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง "ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ"

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง "ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ" จำนวน ๑๐๐ ชุด

ตามที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ได้มีมติเห็นชอบให้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง "ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ" ต่อคณะรัฐมนตรี นั้น

ในการนี้ สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงขอส่งความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพรรณราย ชันธิกิจ)

เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักกิจการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โทร. ๐-๒๖๑๒-๕๒๒๒ ต่อ ๒๒๕

โทรสาร ๐-๒๒๑๖-๕๒๒๒

ที่ สค 0001 / ๐๘๘

สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
128 อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท กทม. 10400

/4 มกราคม 2551

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง "ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬา และนันทนาการ"

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง "ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ"

ด้วย สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานด้านการพลศึกษาและการกีฬา ในคณะทำงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ตระหนักถึงการพัฒนาประเทศโดยใช้ศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศกับระยะที่ผ่านมาเริ่มมีการตื่นตัวจากประชาชนหลากหลายภาคส่วน หน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้หันมาส่งเสริมใส่ใจดูแลสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตมากขึ้น การพลศึกษาการกีฬาและนันทนาการถือเป็นศาสตร์แห่งการเสริมสร้างพฤติกรรมด้านสุขภาพ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจความมีระเบียบวินัย ความสมัครสมานสามัคคี นำมาซึ่งความเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมและจริยธรรม ก่อให้เกิดความสุขต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม ดังนั้น จึงได้จัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง "ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ" เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ 22/2550 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2550 ได้พิจารณาผลการศึกษาของคณะทำงานด้านการพลศึกษาและการกีฬาดังกล่าวแล้ว และมีมติให้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง "ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ" ต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีประเด็นที่สำคัญ สรุปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เสนอให้รัฐบาลกำหนดเป็นวาระแห่งชาติให้ทุกคนในชาติมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดีโดยใช้กิจกรรมการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการเป็นกิจกรรมหลักในวิถีชีวิต

2. ข้อเสนอแนะด้านบริหารจัดการ

2.1) ระดับผลักดันยุทธศาสตร์

รัฐบาลต้องผลักดันให้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4

(พ.ศ.2550 - 2554) สามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติให้จงได้

2.2) ระดับปฏิบัติการ

รัฐบาลควรผลักดันให้การพลศึกษา การเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ กลายเป็นวิถีชีวิตของประชาชนทุกระดับ โดยมีหน่วยงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการรองรับด้านแผนงาน โครงการและงบประมาณเชิงบูรณาการอย่างต่อเนื่องเต็มที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหากผลการพิจารณาเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้สภาที่ปรึกษา ทราบในโอกาสแรกด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายโคทม อารียา)

ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักส่งเสริมและประสานการมีส่วนร่วมองค์กรเครือข่าย

โทร. 0-2612-9023, 0-2612-9222 ต่อ 273

โทรสาร 0-2612-6900-1

ข้อเสนอแนะ

เรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการ
พลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ

โดย สถาบันปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะ

เรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ

โดย คณะทำงานด้านการพลศึกษาและการกีฬา

คณะกรรมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1. ความเป็นมา ปัญหาและอุปสรรค

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มีพระราชดำรัส ว่า “กีฬามีความสำคัญและจำเป็นสำหรับชีวิตของทุกคนและของบ้านเมือง”

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ประพันธ์บทเพลงกราวกีฬา มีเนื้อร้องว่า “กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ แก้กongกิเลสทำคนให้เป็นคน” แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนและประเทศชาติ ซึ่งรัฐบาลทุกรัฐบาลต้องให้ความสำคัญ โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนในชาติ ได้มีโอกาสเข้าถึงและมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยเฉพาะต้องให้ทุกคนเป็นนักกีฬาด้วยตนเองไม่เพียงสนใจกีฬาในฐานะผู้ชม เพราะกีฬาทำให้คนเป็นคนดี คนเก่งและเป็นคนที่มีสุขภาพแข็งแรง เป็นกำลังสำคัญของชาติ ที่ผ่านมাজนกระทั่งถึงปัจจุบันภาครัฐให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและการลงทุนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติโดยใช้กิจกรรมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการน้อยมาก ทั้งที่ต่างทราบดีว่าการพัฒนาประเทศ จะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องพัฒนาคนเป็นอันดับแรกก่อน ดังนั้น สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะองค์กรให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะปัญหาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม ได้ตระหนักถึงการพัฒนาประเทศโดยโดยการส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจเป็นพื้นฐาน จึงเป็นที่มาของการศึกษารวบรวม รับฟังความคิดเห็นและความต้องการจากหลากหลายภาคส่วนของสังคมเกี่ยวกับศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการซึ่งมีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายและจิตใจอย่างกลมกลืน ซึ่งจะนำมาสู่การให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายพัฒนาประเทศเป็นสำคัญ โดยที่ การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (International Conference on Sport and Education Bangkok, Thailand) เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม - วันที่ 2 พฤศจิกายน 2548 ณ โรงแรมแชงกีล่า กรุงเทพมหานคร ซึ่งที่ประชุมได้มีปฏิญญาร่วมกันด้านการพลศึกษาและการกีฬา ไว้ 12 ประการ คือ

1) ความสำคัญของพลศึกษาและการกีฬา ได้รับการยอมรับว่าการออกกำลังกายและการใช้เวลาว่างเป็นสิ่งสำคัญของชีวิตและเป็นพื้นฐานของมนุษย์ โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนพลศึกษาและกีฬาที่มีคุณภาพ

2) พลศึกษาและกีฬาควรได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนบูรณาการของคุณภาพการศึกษา และควรเป็นวาระสำคัญของชาติ

3) พลศึกษาและกีฬาควรจัดให้มีทุกโรงเรียนเพื่อให้เด็กทุกคนได้เรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ และในระยะยาวจะเพิ่มเป็น 180 นาทีหรือมากกว่า

4) ในด้านสาธารณสุข เอกชน และอาสาสมัคร ควรแน่ใจว่าสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและทรัพยากรมนุษย์ เป็นการให้บริการแก่สาธารณสุขทั่วไปอย่างแท้จริง

5) การประชุมที่กรุงเทพฯ ครั้งนี้ได้เชิญชวนให้ทุกประเทศจัดทำยุทธศาสตร์ 10 ปี โดยเริ่มต้นในปี 2549 อันเป็นการส่งเสริมคุณภาพของการพลศึกษาและกีฬา ประกอบด้วย 2 แผนฯ ละ 5 ปี

6) การกำหนดยุทธศาสตร์ของชาติและแผนพัฒนา ควรประกอบด้วยการวิจัย การสร้างความรู้สมัยใหม่มีแผนยุทธศาสตร์ที่ดี มีผลผลิตที่ชัดเจน มีระบบการจัดการและการประเมินผล

7) ยุทธศาสตร์ของชาติควร ได้นำไปปฏิบัติ โดยสถานศึกษาและองค์กรวิชาชีพ เช่นเดียวกับกระทรวงที่ดูแลรับผิดชอบทางด้านพลศึกษา และกีฬาประกอบด้วย เครือข่ายทางการศึกษาและวิชาชีพ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ

8) ขอบเขตยุทธศาสตร์ของชาติควรประกอบด้วยโปรแกรมพลศึกษาและกีฬาในโรงเรียน ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยม ศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน และโปรแกรมการเตรียมบุคลากรทางวิชาชีพพลศึกษาและกีฬา ที่จะนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนต่อไป

9) การสนับสนุนกีฬาและพลศึกษาให้บรรลุเป้าหมายแห่งศตวรรษโดยเฉพาะความมั่นคง การศึกษาพื้นฐาน ความเท่าเทียมทางเพศ และการดูแลสุขภาพ ควรเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของของชาติ

10) การเตรียมผู้สอนพลศึกษาและกีฬาควรเป็นหัวข้อสำคัญของยุทธศาสตร์ของชาติ โดยเน้นที่องค์ความรู้ การเตรียมผู้สอนระดับพื้นฐาน และรวมถึงข้อมูลอื่นๆ เช่น เพศ ความพิการ และ คุณธรรม จริยธรรม

11) องค์การสหประชาชาติควรให้การสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของชาติ

12) องค์การสหประชาชาติซึ่งรับผิดชอบปีสากลแห่งการกีฬาและพลศึกษาควรนำเสนอวาระการดำเนินงานด้านกีฬาและพลศึกษาครั้งนี้ต่อที่ประชุมใหญ่ของสหประชาชาติ

ประเด็นการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา ดังกล่าว สอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี รัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน 2549 ส่วนของนโยบายสังคมที่เกี่ยวข้องกับด้านพลศึกษา กีฬา คือ รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของคุณธรรม โดยมีนโยบาย ดังนี้

1) ส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้เกิดความร่วมมือกันในการกอบกู้และฟื้นฟูประเทศไทยในทุกด้าน โดยการสรุปบทเรียนจากปัญหาความแตกแยกฉาวฉานและความล้มเหลวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในอดีตแล้วนำมาปรับความเข้าใจของประชาชน สร้างกระบวนการแก้ไขปัญหานั้นที่เน้นความสมานฉันท์ของคนในชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมการเผยแพร่ตัวอย่างของความร่วมมือที่ดีและมีความสุขของทุกชุมชนอย่างต่อเนื่อง

2) จัดทำแผนปฏิรูปสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ บนพื้นฐานคุณธรรมร่วมกับภาคประชาชน ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และสถาบันศาสนา เพื่อสร้างสังคมไทยที่ไม่ทอดทิ้งกัน สังคมที่ชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคมเข้มแข็ง สังคม คุณธรรม และสังคมประชาธิปไตย

3) เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษา การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ สถานศึกษาและท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพ

4) พัฒนาสุขภาพของประชาชนให้ครอบคลุมทั้งมิติทางกาย จิต สังคม และปัญญา โดยการปฏิรูประบบสุขภาพเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงจากพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่เน้นการมีส่วนร่วม และพัฒนาระบบบริการสุขภาพทั้งยามปกติ และฉุกเฉินที่สมดุลทั้งการเสริมสร้างสุขภาพ การป้องกันโรค การบริการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างมีคุณภาพ ทั่วถึง และเป็นธรรม และจะเสนอให้มีการออกพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

5) ส่งเสริมกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชน เพื่อให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสได้เล่นกีฬา และออกกำลังกายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี มุ่งเน้นการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยมเกิดความสมานฉันท์ของคนในชาติ สนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและอาชีพไปสู่มาตรฐานในระดับสากล

6) สร้างความเข้มแข็งของทุกชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคม ให้สามารถจัดการตนเองเกี่ยวกับความเป็นอยู่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครอง และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสิทธิชุมชน โดยส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน องค์การอาสาสมัคร ภาคธุรกิจ สถาบันศาสนา สถาบัน การศึกษา รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง การดูแลเด็ก และเยาวชน คนพิการ คนสูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส การสนับสนุนสิทธิสตรี ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

7) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีสันติสุขอย่างยั่งยืน บนฐานของวัฒนธรรมไทย และใช้สื่อทุกรูปแบบในการสร้างสรรค์สังคม รักษาสืบทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย ตลอดจนสร้างความสามัคคี เอื้ออาทร สมานฉันท์ของสังคมและประเทศชาติ

ประเทศไทยกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคม ตลอดจน การเมืองการปกครอง ส่งผลต่อสุขภาพจิตและกายของประชาชนในประเทศเป็นอย่างยิ่ง สืบเนื่องมาจากประชาชนคนไทยยังขาดแนวทางป้องกันภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้องตาม หลักวิธีการเสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐาน แบบเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ในยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทย สู้สังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ระบุแนวทางการพัฒนาคนใน 3 มิติ คือ การพัฒนาคนให้มี คุณธรรมนำความรู้เกิดภูมิคุ้มกัน การเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ โดยมุ่งสร้างความมั่นคงด้านโภชนาการและดูแล สุขภาพเชิงป้องกัน การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มุ่งสร้างความสมานฉันท์ และความสัมพันธ์ที่ดีในสังคมไทยบนพื้นฐานของความร่วมมือเหตุผล อีกทั้ง แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554) กำหนดให้มีประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาด้านต่างๆ ครอบคลุมไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งล้วนแล้วแต่มุ่งเน้นการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา สร้างค่านิยม ให้เกิดความสมานฉันท์ของคนในชาติ สนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพไปสู่มาตรฐานสากล สิ่งเหล่านี้ล้วนก่อเกิดประโยชน์เชื่อมโยงอย่างหลากหลายหากได้มีการผลักดันและส่งเสริม อย่างจริงจังต่อเนื่อง

สภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานด้านการพลศึกษาและการกีฬา ได้เล็งเห็นถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้กิจกรรมการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ ซึ่งถือเป็น ศาสตร์แห่งการส่งเสริมสุขภาพที่สำคัญอย่างมีอาจจะเลยตามที่ได้กล่าวแล้วเบื้องต้น ผลการรวบรวม ข้อมูลทางวิชาการ การสะท้อนความคิดเห็นจากหลากหลายภาคส่วนของสังคม จะชี้ให้เห็นถึงทิศ ทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงของคนไทยว่าจำเป็นเพียงใดที่ต้องส่งเสริมศาสตร์ ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการให้ขับเคลื่อนสามารถนำไปสู่ยุทธศาสตร์ตามแนวทางของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน พร้อมทั้งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เป็นระบบโดย การส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ให้ความสนใจเรียนรู้ศาสตร์ขั้นพื้นฐานที่เน้นการป้องกันมากกว่า การบำบัดรักษา ซึ่งภาครัฐพึงตระหนักและให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้เกิดยุทธศาสตร์ การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ ระดับชาติเพื่อเป็นการปูพื้นฐานการพัฒนา คุณภาพชีวิตด้านต่างๆ นำสู่สังคมอยู่ดีมีสุขแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม และจริยธรรมอันจะนำไปสู่การพัฒนาในทุกมิติอย่างสมดุลยั่งยืน ต่อไป

2. วิธีการดำเนินงานของคณะทำงาน

คณะทำงานด้านการพลศึกษาและการกีฬา ได้ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งทิศทางและยุทธศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการขับเคลื่อนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้วิธีการ ดังนี้

2.1 ประสานข้อมูลประเด็นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการกับผู้เชี่ยวชาญ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2 รวบรวมข้อมูลการศึกษาและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

2.3 จัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมการพลศึกษาการกีฬาและนันทนาการและประชาชนทั่วประเทศอันจะนำไปสู่ทิศทางพื้นฐานการพัฒนาประเทศ

2.4 ประมวลวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องด้านการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ เพื่อจัดทำร่างความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี

3. สาระสำคัญของปัญหา

จากการจัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังการสะท้อนความคิดเห็นและความต้องการของบุคลากรด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ ร่วมกับประชาชนทั่วประเทศ รวม 4 ภูมิภาค และประมวลผลโดยนักวิชาการด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการและนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อสรุป ของปัญหา ดังนี้

3.1 ด้านการพลศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า

3.1.1 ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพลศึกษาอย่างแท้จริง เนื่องจากการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในระบบ (โรงเรียน สถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน) และนอกระบบการศึกษา (ท้องถิ่น ชุมชน) ในกิจกรรมด้านการพลศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 การพลศึกษาในสถานศึกษายังขาดแคลนบุคลากร (ขาดแคลนครุพลศึกษา) งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการพลศึกษา เนื่องจากภาครัฐยังให้ความสำคัญกับศาสตร์ด้านการพลศึกษาน้อย

3.2 ด้านการกีฬาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า

3.2.1 การกีฬาขั้นพื้นฐานทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอนยังมีน้อยเกินไปและท้องถิ่นชุมชนยังขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังเต็มที่ เนื่องจาก

ผู้กำหนดนโยบายระดับรัฐ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำชุมชนท้องถิ่นต่างให้ความสำคัญเป็นลำดับรอง เมื่อเทียบกับการพัฒนาด้านอื่นๆ

3.2.2 การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและเพื่อการอาชีพ เป็นไปเพื่อมุ่งเน้นชัยชนะอย่างเดียว โดยไม่ได้มีการปลูกฝังค่านิยมให้เป็นไปเพื่อสร้างคุณธรรม ความรัก ความสามัคคี ความมีน้ำใจและวินัย โดยแท้จริงแต่อย่างใด

3.3 ด้านการนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า

3.3.1 ประชาชนยังไม่รู้จักและเข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำว่า “นันทนาการ” จึงทำให้ขาดการให้ความสำคัญกับศาสตร์สาขานี้ ทั้งที่ความจริงแล้วการนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่มนุษย์ เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ ในยามว่าง และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ส่วนรวมและเป็นกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ว่าจะเป็นการเล่นต่างๆ ที่เป็นประเพณีสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรแก่การเผยแพร่ให้อารยชนได้รับรู้ ความไม่เข้าใจดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการละเลยต่อการปลูกฝังกิจกรรมด้านนันทนาการที่จะเป็นพื้นฐานให้เกิดการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา ควบคู่กับการส่งเสริมศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬา เพื่อให้เกิด การบูรณาการศาสตร์ ทั้ง 3 สาขา

3.3.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องละเลยต่อการให้การสนับสนุนกิจกรรมนันทนาการ เนื่องจากมองว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นเพียงหน่วยย่อยของการพัฒนา เมื่อเทียบกับการพัฒนาด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจและสังคมในมิติอื่น ทั้งนี้ ถือเป็นการละเลยพื้นฐานการพัฒนาที่สำคัญที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนและประชาชนที่ต้องให้ความสำคัญและหยิบยกมากำหนดเป็นนโยบายการพัฒนาให้เป็นรูปธรรม

3.4 ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า

ศาสตร์ทั้ง 3 สาขานี้ เป็นศาสตร์ที่ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาด้านต่างๆ ของสังคม เป็นศาสตร์แห่งการป้องกัน บรรเทา รวมถึงการแก้ไขปัญหาก็เกิดในสังคมโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ สังคมทุกวันนี้ที่เกิดวิกฤตปัญหา เพราะหลายฝ่ายโดยเฉพาะผู้นำขาดการให้ความสำคัญและสนใจในศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ที่จะพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม จึงทำให้สังคมประเทศไม่สามารถพัฒนาไปสู่สังคมฐานปัญญาและนำมาซึ่งปัญหาที่รัฐจะต้องสูญเสียงบประมาณในการแก้ไข บรรเทาอย่างมากมายมหาศาล เมื่อเทียบกับการสร้างมาตรการการป้องกันซึ่งเป็นการริเริ่มจากการลงทุน โดยการใช้จิตสำนึกในการดูแลตนเอง ชุมชน สังคมประเทศ ปัญหาต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจสังคม ตลอดจนถึงการเมืองการปกครอง จะสามารถนำไปสู่การแก้ไข บรรเทาได้ในที่สุด

3.5 ข้อวิเคราะห์

กลไกพื้นฐานในการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจสังคมการเมือง การปกครอง ย่อมจะไม่บรรลุผลในแง่ของการพัฒนาสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ หากขาดปัจจัยพื้นฐานหลักสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนความเจริญก้าวหน้าในมิติด้านเทคโนโลยี มิติด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและมิติด้านการพัฒนาในด้านสังคม หากพิจารณาอย่างรอบด้านแล้ว การก้าวผ่านไปยังความเจริญก้าวหน้าในมิติต่างๆ ย่อมจะไม่บรรลุผลหากบุคลากรซึ่งเป็นทรัพยากรหลักของประเทศ ขาดสุขภาวะทางร่างกายที่สมบูรณ์ นำมาซึ่งการขาดการพัฒนาการด้านสมองขาดสติปัญญา ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ประกอบกับภาวะจิตที่ไม่เข้มแข็ง นำมาซึ่งภาวะการขาดความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ ความดี ความเก่งและความสุข ดังนั้นย่อมส่งผลกระทบและก่อให้เกิดปัญหาต่อการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างมีอาชงหลีกเลี่ยง

นโยบายการพัฒนาประเทศมิได้หยุดนิ่งต่อการพัฒนาสังคม หากแต่ยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจนต่อการกำหนดพื้นฐานการพัฒนา โดยใช้ศาสตร์ชั้นพื้นฐานในการจัดระบบสุขภาวะทางร่างกายและสุขภาวะทางจิตใจ โดยควรมุ่งเน้นวิธีการปลูกฝัง สร้างจิตสำนึกในการป้องกันบรรเทามากกว่าการบำบัดรักษา เยียวยาและแก้ไข ซึ่งย่อมนำมาซึ่งการสูญเสียงบประมาณมากมายมหาศาลของภาครัฐ ที่ต้องเข้ามาแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการขาดการเตรียมความพร้อมในการรักษาสุขภาพกายและจิตอย่างถูกต้องตามหลักวิธี

การระดมเสียงสะท้อนจากผู้มีความรู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการเสริมสร้างสุขภาพและสมรรถภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ เยาวชน วัยทำงาน ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป โดยคณะทำงานด้านการพลศึกษาและการกีฬา สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าบุคคลเหล่านี้มิได้มองข้ามศาสตร์อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาในมิติด้านสังคม วัฒนธรรม อันจะนำมาสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างเชื่อมโยงสอดประสานกัน หากเพียงแต่มีสาเหตุอันเนื่องมาจากการขาดการให้ความสำคัญของผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่นต่อสิ่งนี้ จึงส่งผลให้การเสริมสร้างสุขภาพกายและจิต โดยใช้ศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ ไม่ได้รับการส่งเสริมผลักดันให้ประชาชนตื่นตัวกับการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ เพื่อปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ซึ่งควรได้รับการยอมรับไม่แพ้ศาสตร์สาขาอื่นๆ ภาครัฐสมควรมองข้ามข้อเท็จจริงที่ว่า “สุขภาพกาย สุขภาพจิต เป็นพื้นฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน”

วันนี้ การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี คือ สิ่งที่จะนำความสมบูรณ์ มั่งคั่งมาสู่ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ หากทุกฝ่ายหันมาสนใจการดูแลสุขภาพกายและใจ โดยอาศัยปัจจัยหนุนเสริมผ่านการใช้ศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ อย่างถูกต้องหลักวิธี โดยมีการรณรงค์ส่งเสริมให้เป็นศาสตร์ชั้นพื้นฐานแห่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทุกเพศ

ทุกข์ ย่อมเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบขั้นตอน มีลำดับการพัฒนาที่ถูกต้อง เมื่อคนไทยมีพื้นฐานสุขภาพกาย และใจที่ดีส่งผลให้เกิดความฉลาดที่จะใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยการมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูล มีวินัย เคารพผู้อื่น มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเครื่องเหนี่ยวนำจิตใจ บูรณาการสิ่งเหล่านี้ให้เป็นความดี ความเก่งและความสุข พร้อมทั้งจะเป็นพลัง หลักสำคัญในการสร้างสรรค์และพัฒนาชาติบ้านเมืองโดยใช้ศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาต่อไป

4. ประเด็นข้อเสนอแนะ

คณะทำงานด้านการพลศึกษาและการกีฬาได้ประมวล วิเคราะห์ สรุปผล การดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์การส่งเสริมด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นของผู้แทนองค์กร หน่วยงาน ประชาชน หลากหลายภาคส่วน ทั้ง 4 ภูมิภาค รวมถึงผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้มีประสบการณ์ ได้ประเด็นข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลต้องกำหนดเป็นวาระแห่งชาติให้ทุกคนในชาติมีสุขภาพ ร่างกายและจิตใจที่ดีโดยใช้การพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ เป็นกิจกรรมหลักในวิถีชีวิตประจำวัน
2. รัฐบาลต้องกำหนดเป็นนโยบายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง (กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา กระทรวงศึกษา กระทรวงสาธารณสุข ส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ เพราะถือเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศ
3. รัฐบาลควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยใช้ศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการขับเคลื่อนรวมทั้งส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมผ่านสื่อสารมวลชน สาขาต่างๆ อย่างแพร่หลายเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกภาคส่วนของสังคม
4. รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจด้านการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรอื่นๆ เพราะผลจากการส่งเสริมและสนับสนุนดังกล่าวนี้ จะนำไปสู่การพัฒนาด้านอารมณ สังคม ฝึกทักษะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
5. รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศไม่มุ่งเอาแต่ชนะอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม ทั้งในมิติชนิดกีฬาและมิติพื้นที่ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เนื่องจากเป็นช่องทางที่เชื่อมต่อการพัฒนาจากระดับพื้นฐานมวลชน ให้สูงขึ้นต่อไป

6. รัฐบาลต้องจัดให้มีการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษา ผู้นำกีฬาและนันทนาการให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอย่างแท้จริงทั้งปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้มามาตรฐานและถูกต้องแก่เยาวชนและประชาชน อันจะก่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อีกมิติหนึ่ง

7. รัฐบาลควรสร้างและส่งเสริมบุคลากรรุ่นใหม่ให้มีจิตสำนึก มีคุณธรรมและจริยธรรม มีน้ำใจนักกีฬาจนเป็นวิถีชีวิต โดยใช้กิจกรรมพลศึกษา กีฬาและนันทนาการเป็นสื่อสามารถปฏิบัติได้อย่างยั่งยืน

8. รัฐบาลต้องให้การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชากรผู้สูงอายุ ให้เป็นประชากรที่มีคุณค่าของชาติ โดยการพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ให้ได้รับการดูแลด้านสุขภาพ และสมรรถภาพให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ โดยใช้กิจกรรมด้านการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ขับเคลื่อน ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตัวเองและสังคมได้เป็นอย่างดี

9. รัฐบาลควรกำหนดให้ศาสตร์ด้านการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการ เป็นศาสตร์แห่งการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม โดยกำหนดให้สถานศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และท้องถิ่น ชุมชนหันมาใส่ใจจนรงคกิจกรรمدังกล่าวให้อยู่บนพื้นฐานของการมีคุณธรรมและจริยธรรม

10. รัฐบาลควรกำหนดให้มีแผนพัฒนา กีฬาและนันทนาการระดับชาติโดยผนวกประเด็นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ไว้ในทุกกิจกรรมของแผนฯ

11. รัฐบาลต้องลงทุนในกิจกรรมพลศึกษา กีฬาและนันทนาการสำหรับประชาชนทุกเพศ ทุกวัยและทุกกลุ่มให้สามารถเข้าถึงหรือมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อใช้กิจกรรมที่มีประโยชน์นี้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคมให้เป็นสังคมที่เข้มแข็งและสร้างจิตสำนึกให้เห็นถึงความสำคัญของการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการเพื่อสร้างสังคมให้มีคุณธรรม จริยธรรมอย่างแท้จริง

12. รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการลงทุนในกิจกรรมพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ โดยให้การส่งเสริมเอกชนเหล่านี้เป็นกรณีพิเศษ เช่น มาตรการทางภาษี เป็นต้น

13. รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนากีฬาอาชีพ อย่างจริงจัง เพราะโลกในปัจจุบันและอนาคต ได้มีวิวัฒนาการในการพัฒนาส่งเสริมกิจกรรมพลศึกษา กีฬาและนันทนาการจนถึงระดับอาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องรวมทั้งอุตสาหกรรมหลายชนิด ต่างได้รับประโยชน์อย่างมหาศาลต่อกิจกรรมกีฬาอาชีพ ทั้งในด้านรายได้ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและเกียรติภูมิชื่อเสียงของแต่ละประเทศ

14. รัฐบาลต้องกำหนดให้มีหน่วยงานตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของทุกหน่วยงานให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ให้มีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใสตรวจสอบได้อย่างแท้จริง

15. รัฐบาลต้องมีมาตรการในการตรวจสอบติดตามโรงเรียนและสถาบันทางการศึกษา ให้ความสำคัญและดำเนินกิจกรรมกีฬาและให้ทุกคนมีโอกาสในการพัฒนาตนในกิจกรรมพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ดังกล่าว อย่างทั่วถึงและเพียงพอ

4.2 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

4.2.1 ระดับผลักดันยุทธศาสตร์

- 1) รัฐบาลต้องผลักดันให้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554) สามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติให้จงได้
- 2) รัฐบาลควรกำหนดให้การกีฬาเป็นหนึ่งในนโยบายหลักของแต่ละจังหวัด
- 3) รัฐบาลควรให้สภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติติดตามและประสานการเชื่อมโยงระดับนโยบายในการพัฒนากิจกรรมการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ
- 4) รัฐบาลควรบรรจุหลักสูตรด้านการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการในการเรียนการสอนทุกระดับอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นการมุ่งสร้างให้เยาวชน ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี มีความฉลาดทางอารมณ์อันเป็นการสร้างเสริมความคิดที่สร้างสรรค์และทำให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้ผ่อนคลายในภาวะการณ์ที่เต็มไปด้วยความตึงเครียดของสังคมทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ
- 5) รัฐบาลควรมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องจัดสรรบุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านการพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ อย่างเต็มที่และเพียงพอเพื่อให้ศาสตร์ดังกล่าวได้รับการพัฒนาและได้รับการเผยแพร่ให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตอีกมิติหนึ่งอย่างชัดเจน

4.2.2 ระดับปฏิบัติการ

- 1) รัฐบาลควรผลักดันให้การพลศึกษา การเล่นกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ กลายเป็นวิถีชีวิตของประชาชนทุกระดับ โดยมีหน่วยงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการรองรับด้านแผนงาน โครงการและงบประมาณเชิงบูรณาการอย่างต่อเนื่องที่ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 2) รัฐบาลควรจัดให้มีคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการกำกับ ดูแลและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบและ

สัดส่วนของคณะกรรมการฯ ไม่มากเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและมีภารกิจครอบคลุมถึงท้องถิ่น

3) รัฐบาลควรเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักด้านการกีฬา ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคี เครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการการกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการแบบบูรณาการในทุกระดับและพัฒนาองค์ความรู้ การบริหารจัดการการกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ รวมทั้งจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านการกีฬาและออกกำลังกายที่ครอบคลุมน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน

4) รัฐบาลควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬา เพื่อสนับสนุนการเล่นกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ โดยการกำหนดมาตรฐาน พัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษา เพิ่มมูลค่าโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่และสนับสนุนให้มีโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์กีฬา จัดสถานที่ออกกำลังกายให้ทั่วถึงและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและส่งเสริมการออกกำลังกายและนันทนาการในระดับมาตรฐานสากล

5) รัฐบาลควรจัดให้มีและเพิ่มศักยภาพของสถาบันพัฒนาบุคลากรทางการกีฬา ระบบการฝึกซ้อมและการผลิตนักกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ โดยพัฒนาองค์ความรู้ การวิจัยและการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการกีฬา เพื่อสนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของนักกีฬา

6) รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาลงทุนในธุรกิจด้านกีฬาเพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาให้ขยายตัวและก้าวหน้ายิ่งขึ้น

7) รัฐบาลควรจัดให้มีการพัฒนาการพลศึกษา การกีฬาและนันทนาการอย่างครอบคลุมต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์จังหวัด ท้องถิ่นและมียุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

8) รัฐบาลควรพัฒนาการบริหารจัดการกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการให้องค์ความรู้ด้านการกีฬาและส่งเสริมให้มีอาสาสมัครการกีฬาระดับตำบล

9) รัฐบาลควรจัดให้มีผู้นำกิจกรรมการออกกำลังกายในท้องถิ่นชุมชน เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กร ชุมชนและเครือข่ายการกีฬา พร้อมให้องค์ความรู้ด้านการเล่นกีฬา การดูกีฬาและการสร้างวัฒนธรรมการเล่นกีฬาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต